

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/72/2015
Identifikačné číslo spisu: 6312010492
Dátum vydania rozhodnutia: 10.12.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:6312010492.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí konanom dňa 10. decembra 2015 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému Ing. S. S. pre prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. októbra 2014, sp. zn. 5 To 12/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Brezno rozsudkom z 15. apríla 2013, sp. zn. 1 T 193/2012, uznal obvineného Ing. S. S. za vinného z prečinu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 16. januára 2006 v obci Čierny Balog ako konateľ O. s.r.o. so sídlom U., XXX XX Hronec, IČO: XX XXX XXX a zároveň kupujúci, uzavrel s predávajúcim Lesy Slovenskej republiky, š.p. so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351 kúpnu zmluvu č. 00310614B, ktorej predmetom bola dodávka ihličnatého priemyselného výrezu III.A/B/C triedy z OZ Čierny Balog v množstve 650 m³ s lehotou dodania do 31. marca 2006, na ktorú nadväzovalo uzavretie ďalšej kúpnej zmluvy č. 00320614B zo dňa 4. apríla 2006, ktorej predmetom bola dodávka ďalšieho dreva s tým, že predávajúci na základe predmetných zmlúv dodal kupujúcemu dohodnutý tovar, avšak obžalovaný ako konateľ spoločnosti a kupujúci záväzky nesplnil a vyfakturované kúpne ceny nezaplatil v lehote 28 dní od ich vystavenia, a po dohodnutí splátkového kalendára dňa 4. mája 2006, ho dodržal len čiastočne a od 19. mája 2006 ani následne, pohľadávku v tom čase v celkovej výške 538.544,28 Sk (17.876,40 €) nezaplatil, pričom po splatnosti faktúr uhradil a uspokojoval pohľadávky iných veriteľov, hoci v období od 19. mája 2006 do 22. novembra 2007 mohol uspokojiť svoje záväzky voči predávajúcemu v celej výške a potom, aj napriek prebiehajúcemu exekučnému konaniu, ako spoločník spoločne s manželkou C. S. previedol obchodné podiely v O. s.r.o. na nového spoločníka a konateľa Q. Q., nar. XX. S. XXXX a to s účinnosťou od 9. apríla 2008, kedy došlo aj ku zmene sídla spoločnosti na XXX XX K.,

pričom celú uvedenú pohľadávku sa nepodarilo uspokojiť v exekučnom konaní, čím spôsobil Lesom Slovenskej republiky, š.p. škodu vo výške 17.876,40 €.

Za to mu okresný súd podľa § 240 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere 250,- (dvestopäťdesiat) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. bol obvinenému pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Podľa § 287 ods. 1, ods. 2 Tr. por. súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným Lesom Slovenskej republiky, š.p. Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351 škodu vo výške 17.876,40 € a podľa § 557 ods. 1 Tr. por. aj trovy vzniknuté pribratím splnomocnenca poškodeného JUDr. Miroslava Krišku, AK Brezno v celkovej výške 1.654,15 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodené Lesy Slovenskej republiky, š.p. odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. októbra 2014 rozsudkom, sp. zn. 5 To 12/2014 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Tr. por. zrušil výrok o náhrade škody a podľa § 329 Tr. por. odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky podal proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici dovolanie na podnet poškodeného z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Tr. por. v neprospech obvineného Ing. S. S., pretože podľa názoru ministra spravodlivosti bol napadnutým rozsudkom porušený zákon v ustanovení § 2 ods. 10, ods. 12, § 321 ods. 1 písm. f/ a § 329 Tr. por. v prospech obvineného.

V dôvodoch dovolania uvádza, že nie je možné stotožniť sa s argumentáciou krajského súdu v časti, v ktorej uvádza, že výrok o povinnosti obvineného nahradiť poškodenému škodu vo výške 17.876,40 eur je nadbytočný. Podľa názoru dovolateľa krajský súd dospel k nesprávnemu skutkovému záveru, že obvinenému už bola uložená povinnosť náhrady škody spôsobenej trestným činom, a to rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 24. mája 2007, sp. zn. 7Cb 191/2006. Takéto tvrdenie je podľa názoru dovolateľa v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním, z ktorého je zrejmé, že uvedeným rozsudkom Okresného súdu Brezno bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (poškodenému) sumu vo výške 538.544,28 Sk (17.876,40 eur) žalovanou spoločnosťou O., s.r.o., nie obvineným. Preto z tohto rozsudku nevyplýva pre obvineného žiadna povinnosť náhrady škody pre poškodeného, tak ako to konštatuje krajský súd.

Podľa názoru dovolateľa je nepochybné, že na rozhodnutie krajského súdu podľa § 321 ods. 1 písm. f/ Tr. por. neexistovali zákonné dôvody, pretože krajský súd mohol takýto výrok zrušiť len v tom prípade, ak je uplatnený nárok na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5 To 12/2014, zo dňa 14. októbra 2014, bol porušený zákon v ustanovení § 2 ods. 10, ods. 12, § 321 ods. 1 písm. f/ a § 329 Tr. por. v prospech obvineného Ing. S. S., aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Brezne sa v písomnom vyjadrení stotožnil s dovolaním ministra spravodlivosti a navrhol dovolaniu vyhovieť.

Obvinený Ing. S. S. vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 7. augusta 2015 prostredníctvom svojho zvoleného obhajcu uviedol, že dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky považuje v celom rozsahu za nedôvodné, z procesnej stránky za neprípustné a preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej stanovenej lehote a na mieste, kde možno opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.).

Zároveň však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., nakoľko je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 3 Tr. por.

Minister spravodlivosti v podanom dovolaní namietal argumentáciu krajského súdu v tej časti napadnutého rozhodnutia, v ktorej krajský súd uvádza, že výrok o povinnosti obvineného nahradiť poškodenému škodu vo výške 17.876,40 eur je nadbytočný z toho dôvodu, že obvinenému už bola uložená povinnosť náhrady škody spôsobenej trestným činom, a to rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 24. mája 2007, sp. zn. 7 Cb 191/2006. V tejto časti sa dovolací súd stotožňuje s názorom dovolateľa v tom, že v danom prípade nejde o totožný nárok. Ako vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. júla 2012, sp. zn. IV. ÚS 55/2012 totožnosť veci, resp. uplatňovaného nároku je daná, ak je daná totožnosť účastníkov, predmetu konania a ide o rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa uplatňuje právo. Nejde o totožnosť veci, ak chýba čo len jeden znak totožnosti veci.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 24. mája 2007, sp. zn. 7 Cb 191/2006 bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému (poškodenému) žalobcom - spoločnosťou O. s.r.o. sumu 538.544,28 Sk (17.876,40 eur). Spoločnosť O. s.r.o. ako obchodná spoločnosť je právnickou osobou v zmysle Občianskeho zákonníka, teda má vlastnú právnu subjektivitu odlišnú od právnej subjektivity osôb, ktoré sú jej členmi. Znamená to, že nie je možné hovoriť o totožnosti účastníkov, ak v jednom prípade bola k náhrade škody zaviazaná právnická osoba O. s.r.o. a v druhom prípade - v trestnom konaní fyzická osoba Ing. S. S..

Na druhej strane podľa § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka „právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom (štatutárne orgány)“. V zmysle § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka je štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným jeden alebo viac konateľov. Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosti O. s.r.o. bol v rozhodnom období - od 19. mája 2006 do 22. novembra 2007 - jediným konateľom spoločnosti O. s.r.o. obvinený Ing. S. S..

Trestný čin zvýhodňovania veriteľa je tzv. úpadkovým deliktom, ktorého objektom je právo veriteľa na uspokojenie svojej pohľadávky (podľa zásad konkurzného a reštrukturalizačného konania). Z hľadiska objektívnej stránky ide o konanie, ktorým páchatel zmarí, čo aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného svojho veriteľa na úkor ostatných. Uspokojením veriteľa je poskytnutie takého plnenia v jeho prospech, ktoré je obsahom záväzkového vzťahu medzi ním a dlžníkom. Zvýhodnenie veriteľa spočíva v tom, že dlžník, ktorý je platobne neschopný alebo nadmieru zadlžený, plní jednému veriteľovi spôsobom nezodpovedajúcim zásade pomerného uspokojenia na úkor ostatných veriteľov.

Páchatelom tohto trestného činu môže byť len dlžník, či už priamo ako fyzická osoba alebo ak je dlžníkom právnická osoba, tak štatutárny zástupca právnickej osoby (tzv. konanie za iného - § 128 ods. 8 Tr. zák.).

Podľa § 128 ods. 8, Tr. zák., posledná veta „ak zákon ustanovuje, že páchatel' musí byť nositeľom osobitnej vlastnosti, spôsobilosti alebo postavenia, stačí, ak túto vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie spĺňa právnická osoba, v ktorej mene páchatel' koná“.

Škodou v prípade trestného činu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 Trestného zákona je hodnota zmarenej pohľadávky v tej jej časti, ktorá by bola inak pomerne uspokojená.

Ustanovenia o náhrade škody sú procesného charakteru. K náhrade škody môže obvineného súd zaviazat' v prípade, ak ho odsudzuje za trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu uvedenú v § 46 ods. 1 Tr. por. a nárok na náhradu škody bol riadne a včas uplatnený.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že poškodený si podaním zo dňa 15. februára 2013 (č. l. 727) uplatnil v trestnom konaní voči obvinenému svoj nárok na náhradu škody z hľadiska vyčíslenia (špecifikácie) identickým spôsobom ako v občianskom súdnom konaní, teda nie v zmysle zásad pomerného uspokojenia, ale v plnej výške, ktorá zodpovedala neuhradeným čiastkam v celkovej výške 17.876,40 eur bez prihliadnutia na pohľadávky ďalších veriteľov dlžníka, teda spôsobom nepomerným a nerovnomerným.

Prvostupňový súd vo výroku svojho rozhodnutia konštatuje, že obvinený spôsobil trestným činom zvýhodňovania veriteľa poškodenému škodu vo výške 17.876, 40 eur, teda v rovnakej výške, v akej si ju uplatnil poškodený. Uvedené vyčíslenie škody však nekorešponduje s právnou kvalifikáciou skutku ako prečinu zvýhodňovania veriteľa. Správne preto krajský súd zrušil vo svojom rozhodnutí celý výrok o náhrade škody. Toto svoje rozhodnutie však nesprávne odôvodnil, pretože v konaní pod sp. zn. 7 Cb 191/2006 bola uložená povinnosť zaplatiť poškodenému spoločnosťou O. s.r.o. a nie obvineným Ing. S. S. sumu 538.544,28 Sk (17.876,40 eur). Nebol to teda obvinený, ktorý bol v tomto konaní zaviazaný k náhrade škody, ale bola to O. s. r. o., v mene ktorej konal ako jediný konateľ.

To však nič nemení na skutočnosti, že Okresný súd Brezno v rozsudku z 15. apríla 2013, sp. zn. 1 T 193/2012 zaviazal obvineného Ing. S. S. k náhrade škody poškodeným Lesom Slovenskej republiky, š.p. Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351 vo výške 17.876,40 eur a podľa § 557 ods. 1 Tr. por. aj k náhrade trov vzniknutých pribatím splnomocnenca poškodeného JUDr. Miroslava Krišku, AK Brezno v celkovej výške 1.654,15 eur.

Okresný súd Brezno tak rozhodol napriek tomu, že v skutku odsudzujúceho rozsudku neurčil presne pomernú časť záväzku voči poškodeným Lesom Slovenskej republiky, š.p., ktorú bol obvinený spôsobilý uhradiť, ale konštatoval, že obvinený Ing. S. S. po splatnosti faktúr uhrádzal a uspokojoval pohľadávky iných veriteľov, hoci v období od 19. mája 2006 do 22. novembra 2007 mohol uspokojiť svoje záväzky voči poškodenému - predávajúcemu v celej výške.

Podľa § 240 kto ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, zmarí, hoci aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného veriteľa, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Je zrejmé, že skutok, tak, ako je formulovaný v odsudzujúcom rozsudku prvostupňového súdu nenapĺňa znaky uvedenej skutkovej podstaty, pretože podľa neho dlžník - O. s. r. o. - nebol neschopný plniť svoje splatné záväzky, ale naopak - bol ich schopný plniť v celej výške.

Tento skutkový nedostatok, ktorý však nebol napadnutý dovolaním ministra spravodlivosti, a preto sa ním dovolací súd nemohol zaoberať súc viazaný dovolaním, vytvoril prekážku, pre ktorú nebolo možné rozhodnúť o náhrade škody spôsobenej obvineným poškodenému trestným činom. Z tohto dôvodu - vychádzajúc z odsudzujúceho rozsudku, že obvinený Ing. S. S. zvýhodnil iných veriteľov pred poškodeným Lesmi Slovenskej republiky, š.p., avšak v trestnom konaní nebolo zistené v akej presnej výške ich zvýhodnil a tým spôsobil škodu - je výrok krajského súdu o zrušení výroku o náhrade škody v súlade so zákonom. Na tom nič nemení ani nesprávne odôvodnenie tohto výroku krajským súdom.

Rovnako výrok o odkázaní poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na občiansko súdne konanie je zákonným výrokom, pretože neneguje oprávnenosť nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom, ktorý je odlišný od nároku priznaného v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 191/2006, ale pre jeho neurčitosť a preto, že dokazovanie spojené s jeho vyčíslením by presahovalo rámec potrieb trestného konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 3 Tr, por., preto dovolanie ministra spravodlivosti odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.